

NGHIỆP VỤ PHÁI SINH TRONG HOẠT ĐỘNG NGÂN HÀNG

NỘI DUNG CHÍNH

- Một số giới thiệu chung
- Giao dịch kỳ hạn
- Giao dịch hoán đổi
- Giao dịch quyền chọn
- Giao dịch phái sinh hàng hóa
- Giao dịch khác
- Chia sẻ kinh nghiệm

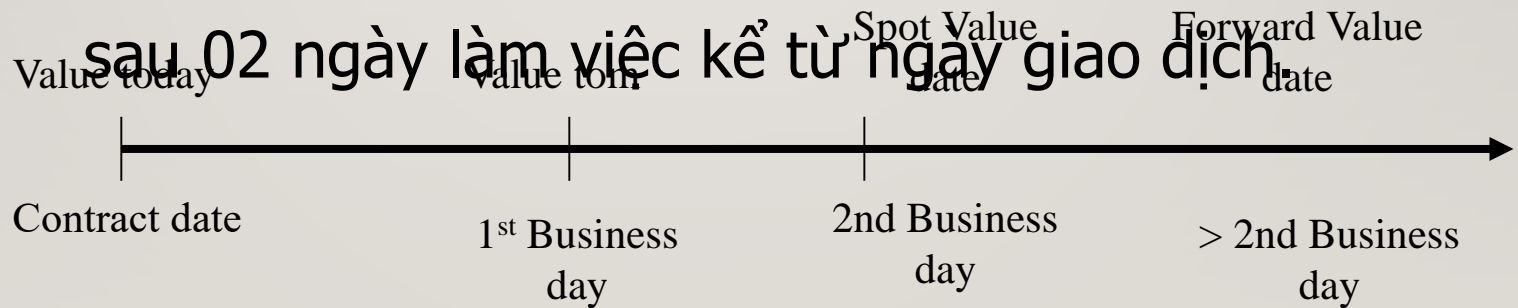
GIỚI THIỆU CHUNG

- Đặc điểm thị trường ngoại hối Việt Nam

- Giao dịch chủ yếu USD/VND
- Thanh khoản thấp
- Đối tượng tham gia kém đa dạng
- Thị trường ngoại hối VN chưa phát triển do đó các sản phẩm phái sinh ít được sử dụng và chủ yếu là các sản phẩm đơn giản
- Về **BIDV**: Hiện nay là ngân hàng hàng đầu hệ thống ngân hàng VN về quy mô, hiệu quả và nhiều năm liền được tạp chí Asia Money bình chọn là ngân hàng nội địa cung ứng dịch vụ ngoại hối tốt nhất do đó BIDV có đủ uy tín để thực hiện các giao dịch phái sinh tại thị trường trong nước và quốc tế → các sản phẩm phái sinh của BIDV là tương đối đa dạng và phù hợp với nhu cầu của thị trường.

GIAO DỊCH KỶ HẠN

- Thường sử dụng trong hoạt động mua bán ngoại tệ
- Giao dịch mua bán ngoại tệ kỳ hạn: giao dịch trao đổi giữa hai đồng tiền theo tỷ giá xác định tại ngày giao dịch, thanh toán thực hiện sau 02 ngày làm việc kể từ ngày giao dịch.

LỢI ÍCH GIAO DỊCH KỲ HẠN

- Giúp doanh nghiệp phòng ngừa rủi ro tỷ giá
- Thấy trước chi phí/thu nhập của phương án kinh doanh
- Đảm bảo nguồn ngoại tệ trong tương lai (trường hợp tại ngày đáo hạn, thị trường không có thanh khoản - đặc biệt đối với thị trường USD/VND)
- Đối với doanh nghiệp sản xuất, giúp doanh nghiệp tập trung vào ngành nghề chính

GIAO DỊCH KỶ HẠN

- Tỷ giá kỳ hạn = Tỷ giá giao ngay + Điểm kỳ hạn

- Công thức chung:

$$\text{TG Kỳ hạn} = \text{TG giao ngay} \times \frac{1 + \frac{\text{Lãi suất đồng định giá} \times \text{Số ngày}}{\text{Ngày cơ sở đồng định giá}}}{1 + \frac{\text{Lãi suất đồng yết giá} \times \text{Số ngày}}{\text{Ngày cơ sở đồng yết giá}}}$$

- Công thức rút gọn:

$$\text{Điểm KH} = \frac{(\text{Lãi suất}_{\text{định giá}} - \text{Lãi suất}_{\text{yết giá}}) \times \text{Tỷ giá giao ngay} \times \text{Số ngày kỳ hạn}}{\text{Ngày cơ sở}}$$

TỶ GIÁ KỲ HẠN

(LS huy động đồng tiền định giá – LS cho vay đồng tiền yết giá) x TG giao ngay x Số ngày kỳ hạn

Điểm kỳ hạn mua = _____
Ngày cơ sở

(LS cho vay đồng tiền định giá – LS huy động đồng tiền yết giá) x TG giao ngay x Số ngày kỳ hạn

Điểm kỳ hạn bán = _____
Ngày cơ sở

TƯ VẤN SẢN PHẨM KỶ HẠN

Lợi ích của khách hàng ~~Cố định tỷ giá, không chịu rủi ro về tỷ giá, giúp doanh nghiệp kiểm soát dòng tiền và hoạch định ngân sách~~

Nhược điểm Hạn chế khả năng tận dụng cơ hội thị trường

Hồ sơ mua bán ngoại tệ
Khách hàng bán ngoại tệ: Không cần xuất trình hồ sơ, chứng từ
Khách hàng mua ngoại tệ: Hồ sơ, chứng từ chứng minh nhu cầu ngoại tệ theo quy định Quản lý ngoại hối

Giá trị hợp đồng Không giới hạn

Đồng tiền Đồng tiền giao dịch đa dạng

Tỷ giá giao dịch Xác định dựa trên tỷ giá giao ngay và chênh lệch lãi suất 2 đồng tiền trong giao dịch

Kỳ hạn giao dịch Giao dịch chuyển đổi giữa các ngoại tệ: Không giới hạn.
Giao dịch ngoại tệ với VND: Tối thiểu 3 ngày, tối đa 365 ngày.

ỨNG DỤNG GIAO DỊCH KỶ HẠN

- Sản phẩm LC UPAS cố định chi phí
- Mua kỳ hạn kết hợp khoản vay, thanh toán
- Mua bán kỳ hạn trong thời điểm biến động tỷ giá

GIAO DỊCH HOÁN ĐỔI

- Giao dịch hoán đổi tiền tệ SWAP
- Giao dịch tiền tệ chéo CCS
- Giao dịch hoán đổi lãi suất một đồng tiền IRS

HOÁN ĐỔI TIỀN TỆ

-
- Giao dịch hoán đổi là giao dịch liên quan đến việc cùng mua và bán hoặc cùng bán và mua một số tiền nhất định này lấy một loại tiền khác với ngày thanh toán là hai ngày khác nhau. Có thể là:
 - ✓ 1 Giao dịch giao ngay + 1 Giao dịch kỳ hạn
 - ✓ 1 Giao dịch kỳ hạn + 1 Giao dịch kỳ hạn
 - Điểm swap point thể hiện mức độ chênh lệch ~~lãi suất giữa các đồng tiền hoán đổi.~~
 - Cách tính điểm swap tương tự như cách tính điểm kỳ hạn hay điểm swap point chính là điểm kỳ hạn đối với giao dịch kỳ hạn trong cặp giao dịch SWAP
 - Hợp đồng hoán đổi không có rủi ro tỷ giá

HOÁN ĐỔI TIỀN TỆ

TƯ VẤN SẢN PHẨM HOÁN ĐỔI

Lợi ích của khách hàng	Phòng chống rủi ro tỷ giá hiệu quả, linh hoạt nguồn vốn trong các trường hợp cần thiết, tận dụng chênh lệch lãi suất giữa hai đồng tiền
Hồ sơ mua bán ngoại tệ	Không cần chứng từ chứng minh mục đích mua/bán ngoại tệ
Giá trị hợp đồng	Không giới hạn, tùy thuộc nhu cầu của khách hàng
Đồng tiền	Đồng tiền giao dịch đa dạng
Tỷ giá giao dịch	Xác định dựa trên tỷ giá giao ngay và chênh lệch lãi suất 2 đồng tiền trong giao dịch
Kỳ hạn giao dịch	<ul style="list-style-type: none">- Giao dịch chuyển đổi giữa các ngoại tệ: Không giới hạn.- Giao dịch ngoại tệ với VND: Tối thiểu 3 ngày, tối đa 365 ngày.

ỨNG DỤNG HOÁN ĐỔI TIỀN TỆ

Kết hợp với hoạt động huy động vốn để gia tăng lãi suất cho KH

- ❑ Theo quy định của NHNN lãi suất huy động USD là 0%;
- ❑ Một số ngân hàng đã sử dụng hợp đồng SWAP để gia tăng lợi ích từ khoản USD của khách hàng thông qua:
 - KH có ngoại tệ, bán giao ngay cho NHTM để thu về VND hoặc ngoại tệ không bị quy định trần lãi suất;
 - Sau đó KH gửi VND/ngoại tệ khác để hưởng lãi suất cao
 - Đồng thời làm hợp đồng mua USD kỳ hạn với NHTM với tỷ giá hợp lý đảm bảo cuối kỳ số tiền lãi KH thu về đảm bảo lãi suất kỳ vọng của khách hàng.

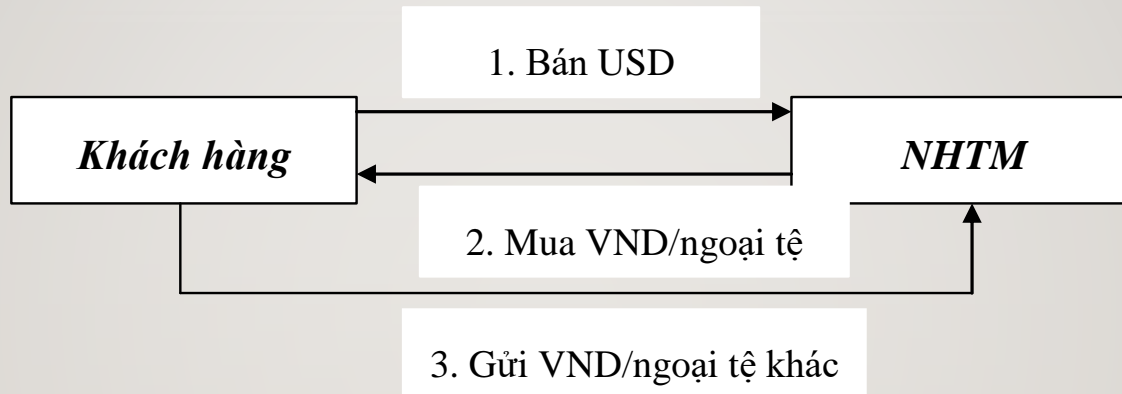
ỨNG DỤNG HOÁN ĐỔI TIỀN TỆ

- **Sản phẩm tín dụng phái sinh**

- ❑ Ngân hàng dùng nguồn USD để SWAP sang VND, sau đó dùng VND để cho vay các khách hàng với lãi suất VND ưu đãi
- ❑ Khách hàng được vay VND thấp hơn thông thường theo 1 trong 2 các hình thức:
 - + Vay VND với lãi suất tương đương hoặc cao hơn lãi suất USD thông thường 1 phần không nhỏ tuy nhiên khách hàng chịu rủi ro tỷ giá và phải thanh toán cho Ngân hàng phần chênh lệch tỷ giá 2 thời điểm;
 - + Vay VND thấp hơn so với VND thông thường nhưng được cố định lãi suất, về bản chất khoản vay của khách hàng mua USD kỳ hạn để cố định chi phí tỷ giá.
- ❑ Điều kiện triển khai:
 - + TH KH chịu rủi ro tỷ giá: Tỷ giá ổn định hoặc có xu hướng giảm;
 - + TH KH cố định chi phí: Gap VND/USD thấp để chi phí vay USD + chi phí mua kỳ hạn thấp hơn chi phí vay VND thông thường.

GIAO DỊCH HOÁN ĐỔI

1. Về dòng tiền của sản phẩm: Dòng tiền vào NH thực tế là dòng USD, cụ thể:

Ví dụ:

Khách hàng có 1 triệu USD, chưa có nhu cầu sử dụng trong 3 tháng, lãi suất USD của thị trường là 0%, LS VND là 5.5% 3 tháng, GAP kỳ hạn VND/USD là 3% 3 tháng.

- Khách hàng bán USD lấy VND theo tỷ giá giao ngay và mua USD kỳ hạn theo giá = giá giao ngay + giá kỳ hạn, chi phí mua kỳ hạn là 3%;
- Khách hàng dùng VND gửi tiết kiệm và được lợi là 5.5%;
- Net ròng lợi ích khách hàng thu được từ khoản 1 triệu USD là = $5.5\% - 3\% = 2.5\%$.

GIAO DỊCH CCS

Là giao dịch, trong đó:

- Hai bên thỏa thuận định kỳ thanh toán cho nhau khoản **tiền lãi bằng hai đồng tiền khác nhau** tính trên giá trị khoản vốn danh nghĩa;
- Việc trao đổi hoặc không trao đổi giá trị khoản **vốn danh nghĩa** do hai bên thỏa thuận.
- Trường hợp có trao đổi giá trị khoản vốn danh nghĩa ban đầu hoặc từng phần trong kỳ hoặc cuối cùng thì áp dụng theo **tỷ giá cố định** được thỏa thuận phù hợp với quy định của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam về tỷ giá tại thời điểm hai bên ký kết hợp đồng phái sinh lãi suất (*Thông tư 01/2015/TT-NHNN*)

LỢI ÍCH GIAO DỊCH CCS

Phòng ngừa rủi ro

Phòng chống rủi ro lãi suất và tỷ giá hiệu quả, đặc biệt trong các dự án lớn, kỳ hạn dài

Giảm chi phí vốn

Giảm chi phí vốn khi chuyển từ đồng tiền lãi suất cao sang đồng tiền lãi suất thấp

Giảm chi phí vốn khi có nhận định thị trường đúng..

Linh hoạt nguồn vốn

Tạo sự linh hoạt trong cân đối nguồn vốn, giúp cho khách hàng chuyển đổi nguồn vốn từ đồng tiền này sang đồng tiền khác, đáp ứng nhu cầu kinh doanh.

ỨNG DỤNG GIAO DỊCH CCS

- CCS hoán đổi khoản vay VND sang vay USD (CCS XK)
- CCS hoán đổi khoản vay USD sang vay VND (CSS NK)

Ví dụ: Lãi suất vay VND thông thường là 7%, lãi suất vay USD là 4%. Chênh lệch lãi suất là 3%

+ Trong điều kiện CLLS trên LNH VND/USD là 4%, khách hàng có thể thực hiện CCS XK vì thực hiện CCS khoản vay USD có thể áp ls 3% ($LS\ VND\ 7\% - CLLS\ 4\%$) < 4% LS USD thông thường

+ Trong điều kiện CLLS trên LNH VND/USD là 2%, khách hàng thực hiện CCS NK vì khoản vay VND có thể được áp ls vay là 6% ($2\%\ CLLS + 4\%\ LS\ USD$) < 7% LS VND thông thường

GIAO DỊCH IRS

- **Khái niệm:** Là giao dịch trong đó các bên cam kết cam kết định kỳ thanh toán cho bên kia khoản tiền lãi tính theo một loại lãi suất thả nổi hoặc cố định bằng cùng một đồng tiền trên cùng một khoản tiền gốc danh nghĩa nhất định.
- **Cơ chế sản phẩm:**
 - Không hoán đổi gốc thực tế, khoản gốc chỉ là cơ sở tính lãi
 - Các trường hợp hoán đổi lãi suất: thả nổi - thả nổi, thả nổi - cố định, cố định - cố định của cùng một đồng tiền.
 - Thanh toán lãi ròng

LỢI ÍCH GIAO DỊCH IRS

- Phòng ngừa, hạn chế rủi ro do biến động của lãi suất thị trường.
- Giúp chuyển đổi tài sản nợ, tài sản có từ lãi suất thả nổi sang lãi suất cố định và ngược lại.
- Giúp tái cơ cấu danh mục nợ mà không phát sinh thêm những khoản nợ mới.
- Giúp giảm được chi phí vay vốn trong trường hợp khách hàng có nhận định đúng về xu hướng biến động lãi suất trong tương lai.

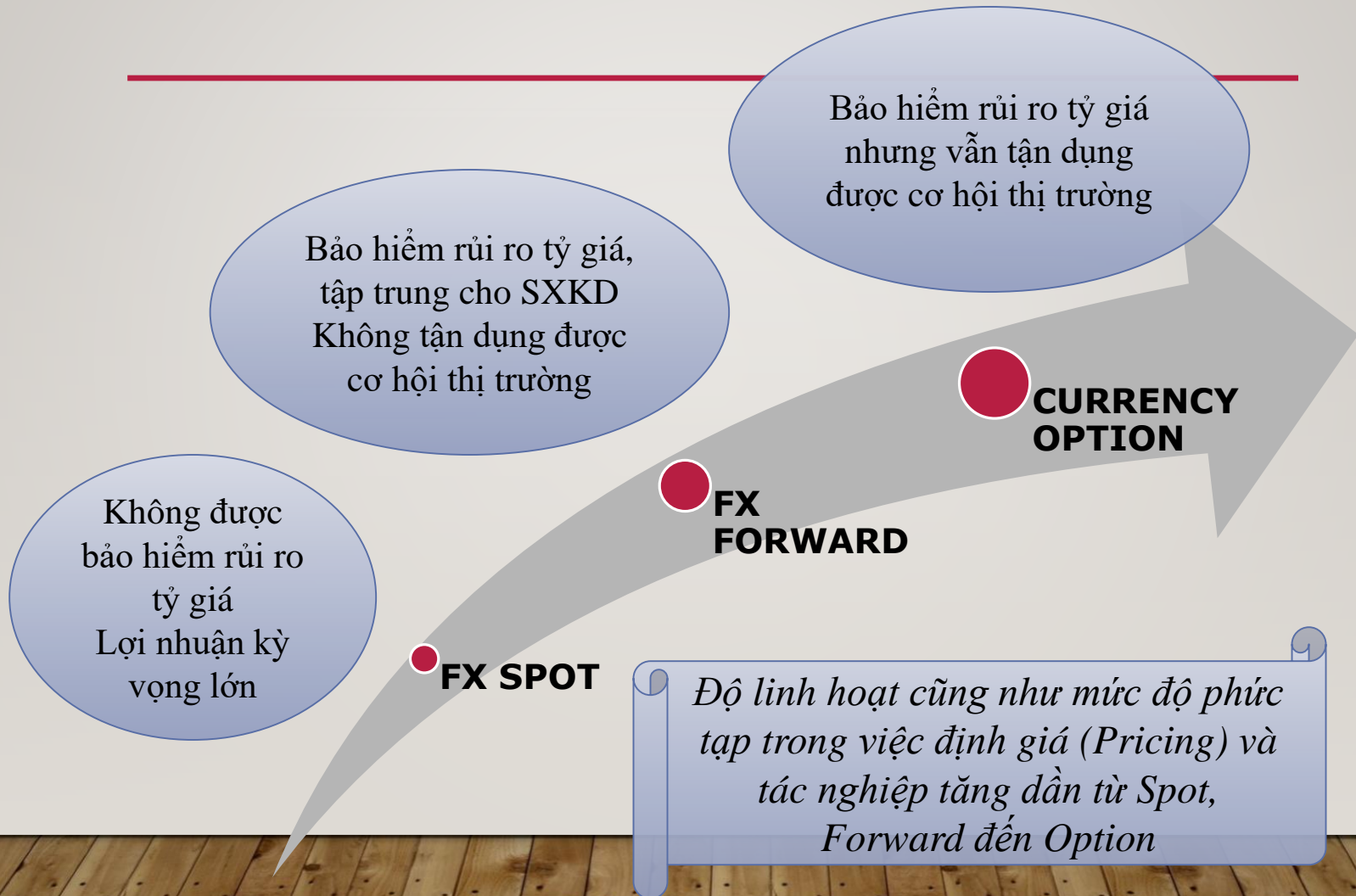
ỨNG DỤNG GIAO DỊCH IRS

- Hoán đổi IRS USD từ khoản vay thả nổi trung dài hạn sang cố định
- Hoán đổi IRS VND từ thả nổi sang cố định hoặc từ cố định sang thả nổi.

NGHIỆP VỤ QUYỀN CHỌN

- Nghiệp vụ quyền chọn “Option” là nghiệp vụ mà theo đó Ngân hàng bán cho khách hàng quyền (chứ không phải là nghĩa vụ bắt buộc), mua hoặc bán một loại tiền sang loại tiền khác theo một tỷ giá thỏa thuận trước, trong một khoảng thời gian hoặc vào một ngày ấn định trong tương lai.
- Người bán quyền của hợp đồng quyền chọn có nghĩa vụ mua hoặc bán một đồng tiền khi người mua quyền quyết định thực hiện hợp đồng.
- Người mua quyền phải trả một khoản phí, là phí quyền chọn (Option premium)
- Giao dịch chủ yếu trên OTC

SO SÁNH SPOT, FW, OPTION

SẢN PHẨM NÀO PHÙ HỢP

<i>Nhận định về thị trường</i> <i>Doanh nghiệp</i>	Kỳ vọng USD mất giá	Kỳ vọng USD tăng giá	Không rõ xu hướng biến động
Nhà nhập khẩu	Mua giao ngay	Mua kỳ hạn	Mua quyền chọn mua
Nhà xuất khẩu	Bán kỳ hạn	Bán giao ngay	Mua quyền chọn bán

TƯ VẤN SẢN PHẨM QUYỀN CHỌN

Lợi ích của khách hàng ~~Phòng ngừa rủi ro tỷ giá, không hạn chế tiềm năng thu lợi và tận dụng cơ hội thị trường, chi phí xác định trước.~~

Nhược điểm Ngân hàng Nhà nước đã dừng thực hiện Option ngoại tệ với VND.

Hồ sơ mua bán ngoại tệ

- Quyền chọn bán ngoại tệ: Không cần xuất trình chứng từ.
- Quyền chọn mua ngoại tệ: Hồ sơ, chứng từ chứng minh nhu cầu mua ngoại tệ theo quy định Quản lý ngoại hối.

Giá trị hợp đồng Không giới hạn, tùy thuộc nhu cầu của khách hàng

Kỳ hạn hợp đồng Giao dịch chuyển đổi giữa các ngoại tệ: Không giới hạn.

Đồng tiền giao dịch Không áp dụng cho cặp đồng tiền ngoại tệ với VND

ỨNG DỤNG QUYỀN CHỌN

Sản phẩm tiền gửi quyền chọn:

- Sản phẩm tiền gửi quyền chọn là sản phẩm tiền gửi kết hợp với hợp đồng phái sinh quyền chọn về số kỳ quay vòng khoản tiền gửi.
- Trong hợp đồng quyền chọn khách hàng có quyền nhưng không bắt buộc phải gửi tiếp các kỳ quay vòng hợp đồng quyền chọn đồng thời quy định lãi suất huy động

→ Do đó khi khách hàng sử dụng sản phẩm quyền chọn khách hàng sẽ được áp dụng mức lãi suất tương ứng thời gian gửi thực tế và đồng thời linh hoạt thời gian rút tiền. Trường hợp có biến động lãi suất khách hàng có thể lựa chọn sản phẩm có mức lãi suất có lợi.

NGHIỆP VỤ QUYỀN CHỌN

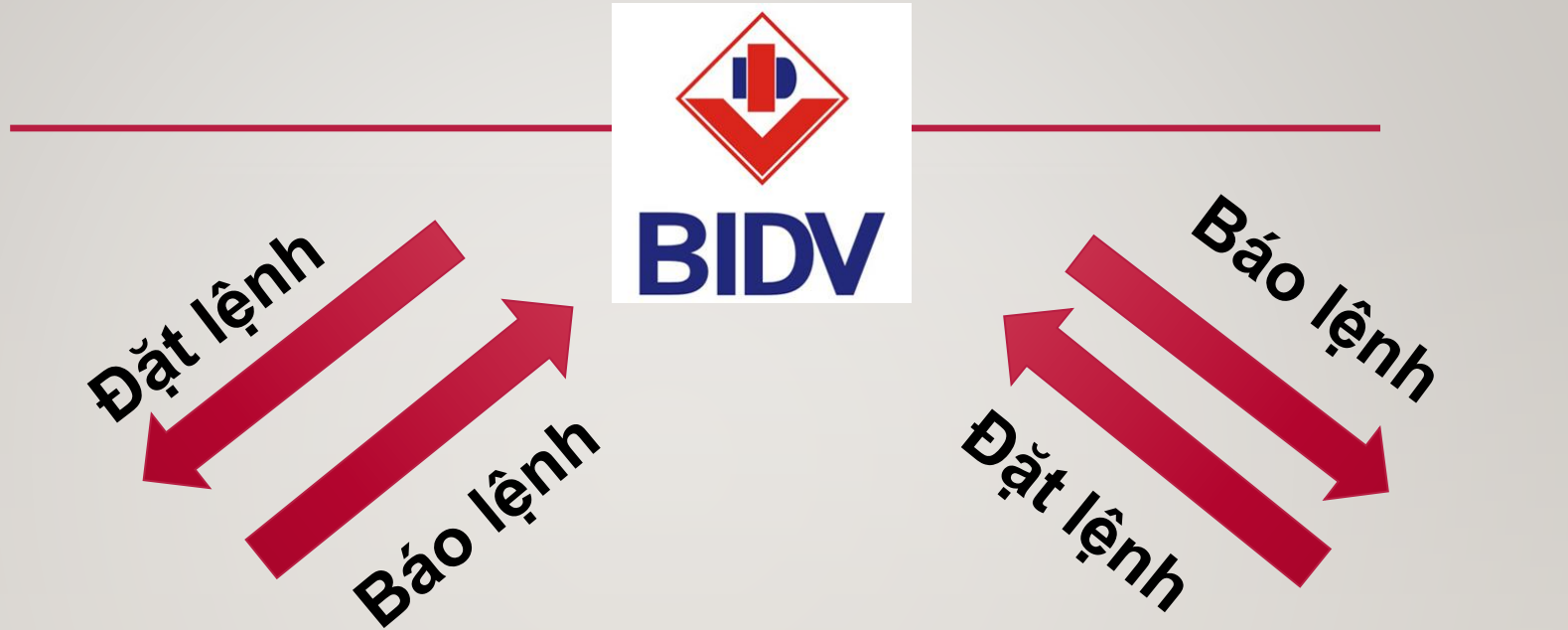
- Phân tích ưu điểm
 - Ngân hàng có thể trả dựa trên thời gian thực gửi của khách hàng mà vẫn tuân thủ đúng quy định của NHNN.
 - Sản phẩm linh hoạt với nhu cầu vốn của khách hàng;
 - Trường hợp có biến động lãi suất khách hàng có thể lựa chọn sản phẩm có mức lãi suất có lợi

GIAO DỊCH PHÁI SINH HÀNG HÓA

BIDV thực hiện một số nghiệp vụ phái sinh hàng hóa

- Giao dịch tương lai hàng hóa
- Giao dịch hoán đổi giá cả hàng hóa
- Gịch quyền chọn giá cả hàng hóa

PHƯƠNG THỨC GIAO DỊCH

Sàn giao dịch

Khách hàng

GIAO DỊCH ĐẦU TƯ CƠ CẤU

□ Sản phẩm Đầu tư cơ cấu là gì:

Sản phẩm đầu tư có **yếu tố phái sinh kèm theo** giúp đem lại cho nhà đầu tư **CƠ HỘI** kiếm được mức sinh lời cao hơn mức lãi suất tiền gửi thông thường có cùng kỳ hạn. Các yếu tố phái sinh có thể bao gồm tín dụng, ***lãi suất, tỷ giá hối đoái, giá hàng hoá***... hoặc kết hợp giữa các yếu tố này.

□ Hình thức giao dịch :

Tiền gửi cơ cấu (Structured Deposit)

Giấy tờ có giá cơ cấu (Structured Note)

CHIA SẺ KINH NGHIỆM

- Sản phẩm phái sinh sẽ ngày càng phát triển và là xu thế tất yếu của thị trường
- Hiểu biết về sản phẩm phái sinh là lợi thế cạnh tranh: tiếp thị khách hàng, tiếp thị bản thân, phát triển doanh nghiệp
- Hiểu bản chất, nắm vững cơ chế, đặc điểm sản phẩm
- Bám sát diễn biến thị trường để định hướng sản phẩm phù hợp
- Triển khai nhanh, kịp thời